

MONITOR CDK

Polecamy

Jak przebiega kontrola WIOŚ - prawa i obowiązki kontrolowanego i kontrolera

W numerze

PCDK w programie „Nowy Start
w Małopolsce z EURESem”

Ostatni dzwonek, czyli zaległy
urlop wypoczynkowy za 2023 rok

Nowe zasady cyfryzacji
dokumentacji księgowej
w podatku CIT

Szanowni Państwo

PRZED NAMI GORĄCY OKRES DOMYKANIA KILKU WAŻNYCH PROCESÓW LEGISLACYJNYCH I WEJŚCIA W ŻYCIĘ ZMIAN PRAWNYCH WRAZ Z NOWYM ROKIEM 2025. JEDNA Z NICH MOŻE OKAZAĆ SIĘ SZCZEGÓLNIIE PROBLEMATYCZNA DLA WIELU PRACODAWCÓW. NA POWAŻNĄ LUKĘ PRAWNĄ W PROJEKTOWANEJ USTAWIE O WARUNKACH DOPUSZCZALNOŚCI POWIERZANIA PRACY CUDZOZIEMCOM NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ [DALEJ: PROJEKT].

Jak informuje Rzecznik MŚP do projektu już po etapie konsultacji [zakończył się on 02.09], wprowadzono zapis, który znacząco negatywnie wpłynie na rynek zatrudniania obcokrajowców. Mianowicie przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 projektu stanowi, że zezwolenie na pracę cudzoziemca wydaje się w przypadku, gdy będzie on wykonywał pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy pracę z polskim powierzającym pracę. Jak zaznacza przedstawicielka przedsiębiorców, rzeczniczka Agnieszka Majewska: przedsiębiorcy nie mieli więc okazji odnieść się do rozwiązania, które w drastyczny sposób wpływa na rynek pracy, w związku z czym zawartym w niej przepisom, które mają wejść w życie 01.01.2025 roku, będzie można zarzucić zarówno brak skonsultowania ich z zainteresowanymi podmiotami, jak i pozbawienie tych podmiotów czasu na odpowiednie przygotowanie się na wprowadzane zmiany. Nie kwestionując dążenia przez projektodawcę do zapewnienia cudzoziemcom ochrony przed nadużywaniem bądź nieprawidłowym wykorzystaniem zatrudnienia cywilnoprawnego, Rzeczniczka MŚP zwraca uwagę, że projektowany przepis uderza w pracodawców i cudzoziemców korzystających z tej formy kontraktu w sposób zgodny z przeznaczeniem. Praktyczne skutki regulacji mogą okazać się odwrotne od zamierzonych: zamiast objąć zagranicznych pracowników większą ochroną, doprowadzą do rozrostu szarej strefy.

Dodatkowo bardzo ważną negatywną konsekwencją będzie pogłębienie zjawiska niedoboru pracowników, już obecnie dotkliwego dla polskiej gospodarki. Jak konkluduje Agnieszka Majewska „przedsiębiorcy działający zgodnie z prawem nie powinni ponosić negatywnych konsekwencji tego, że państwo nie radzi sobie z nadużyciami występującymi w niektórych częściach rynku pracy. Nowe przepisy powinny służyć zwalczaniu sytuacji patologicznych, a nie utrudnianiu funkcjonowania na rynku podmiotom niedopuszczającym się naruszeń”.

Temat zatrudniania cudzoziemców zgłębiamy podczas szkoleń, na które gorąco zapraszamy. Inne, ciekawe kwestie dotyczące kadr poruszymy podczas konferencji, która odbędzie się 14-15.11 w Warszawie. Porcję wiedzy z tego zakresu jak zawsze w Monitorze serwuje Katarzyna Pałucka. Zapraszamy też gorąco do kontynuowania lektury cyklu o kontrolach WIOŚ, który to tworzy Dawid Nawrocki, dzieląc się z nami bogatą wiedzą z zakresu prawa ochrony środowiska.

Na poważną lukę prawną projektowanej ustawy o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej [dalej: projekt] zwraca uwagę Rzeczniczka MŚP.

Przyjemnej lektury

Katarzyna Kołbuś
Redaktor prowadząca

WYDAWCA

Centrum Doskonalenie Kompetencji Progressio sp. z o.o.
ul. Rakowicka 10B/4, 31-511 Kraków | NIP: 6751729207

REDAKCJA

redakcja@pcdk.pl

MARKETING I REKLAMA

marketing@pcdk.pl

KONTAKT

szkolenia@pcdk.pl | +48 22 299 23 23

MONITOR
CDK

SPIS TREŚCI

Wrzesień 9 [51]

AKTUALNOŚCI

PCDK w programie „Nowy Start w Małopolsce z EURESem”

4

100% dofinansowania na ekologiczne inwestycje Polski wschodniej

5

OCHRONA ŚRODOWISKA

Jak przebiega kontrola WIOŚ - prawa i obowiązki kontrolowanego i kontrolera

6

Ustawa kaucyjna - zmiany od nowego roku

10

KADRY I PŁACE

Prawo do emerytury, a praca za granicą

14

Kiedy nowa ustawa o minimalnym wynagrodzeniu za pracę?

16

Ostatni dzwonek, czyli zaległy urlop wypoczynkowy za 2023 rok

18

Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy

20

Mały ZUS Plus - rozbieżności interpretacyjne

22

KSIĘGOWOŚĆ I PODATKI

Nowe zasady cyfryzacji dokumentacji księgowej w podatku CIT

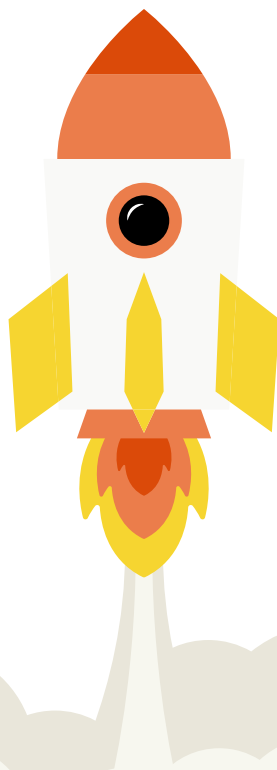
24

Rząd przyjął projekt ustawy dotyczący rozwiązania tzw. kasowego PIT

26

Życzymy miłej lektury

PCDK w programie „Nowy Start w Małopolsce z EURESem”

Miło nam zawiadomić, że podjęliśmy współpracę z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie w ramach realizacji bonów szkoleniowych w projekcie „Nowy start w Małopolsce z EURESem”.

W ramach projektu realizowane są szkolenia, które zwiększają kompetencje pracownicze.

Celem projektu jest wsparcie reemigrantów w aktywizacji zawodowej, wzmocnienie ich świadomości w zakresie korzyści społecznych i ekonomicznych związanych z podjęciem zatrudnienia w Małopolsce.

Uczestnikiem projektu może zostać osoba spełniająca poniższe kryteria:

- obywatel/ka Polski, który/a ukończył/a 18 rok życia,
  - przebywał/a za granicą minimum 6 miesięcy,
- powrócił/a do Małopolski w ciągu ostatnich 12 miesięcy z kraju Unii Europejskiej i/lub Norwegii, Islandii, Liechtensteinie lub planuje powrócić w najbliższym czasie,
  - pozostaje bez pracy, w dniu przystąpienia do projektu

Jeśli spełniasz powyższe kryteria i jesteś zainteresowany to zapraszamy do kontaktu!

Projekt „Nowy Start w Małopolsce z EURESem” jest dofinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027.

100% dofinansowania na ekologiczne inwestycje Polski wschodniej

Od 16 lipca tego roku do 03 kwietnia 2025 można składać wnioski w ramach konkursu „Opracowanie modelu biznesowego GOZ-transformacji” projektu Gospodarka o obiegu zamkniętym w MŚP, Etap I. Pierwszy nabór trwa do 19.09.2024! Jest to element wsparcia MŚP z Polski Wschodniej we wdrażaniu ekologicznych rozwiązań.

Projekt przewiduje 100% dofinansowania do 92 218 pln w I etapie na przygotowanie planu na ekologiczne inwestycje. Do 3,5 mln zł dofinansowania w II etapie w 2025 r., przy czym na tym etapie wsparcie będzie udzielane w formie dotacji pokrywających maksymalnie do 70% kosztów netto inwestycji.

Kto może otrzymać dofinansowanie

Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) prowadzące działalność gospodarczą na terenie Polski Wschodniej.

Terytorium makroregionu Polski Wschodniej, tj. województwa: lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego lub mazowieckiego z wyłączeniem regionu warszawskiego stołecznego (m. st. Warszawa oraz powiaty: grodziski, legionowski, miński, nowodworski, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, warszawski zachodni i wołomiński).

Jakie koszty kwalifikują się do dofinansowania?

W etapie I kosztem kwalifikowalnym jest zakup usług doradczych niezbędnych do opracowania Modelu biznesowego GOZ-transformacji. Udział w etapie I oraz posiadanie modelu biznesowego GOZ-transformacji jest niezbędne do wzięcia udziału w etapie II.

Koszty kwalifikowane obejmują przeprowadzenie audytu firmy oraz stworzenie modelu biznesowego transformacji GOZ według udostępnionego wzorca [koszt kwalifikowany do 100%] przez wykwalifikowanego i doświadczonego specjalistę [autor opracowania ma na koncie co najmniej 2 dokumenty związane z GOZ, takie jak studia wykonalności czy modele biznesowe GOZ, oraz co najmniej 2 audyty z zakresu GOZ odpowiednie tematycznie lub branżowo dla działalności wnioskodawcy].

Zaplanowanie i przeprowadzenie działań ma objąć co najmniej dwa z następujących obszarów GOZ:

- zmniejszenie wykorzystania surowców pierwotnych;
- zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych, produktów ubocznych i biosurowców;
- zmniejszenie zużycia surowców krytycznych;
- redukcja ilości wytwarzanych odpadów;
- zwiększenie ilości wykorzystania odpadów w procesach produkcyjnych;
- redukcja ilości zużywanej wody;
- redukcja ilości wytwarzanych ścieków;

- redukcja ilości zużywanej energii pierwotnej elektrycznej i/lub cieplnej;
- zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii (OZE) w strukturze zużycia energii;
- zmniejszenie wielkości emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych z własnych źródeł;
- zmniejszenie wielkości emisji pyłów i gazów;
- zwiększenie trwałości produktów poprzez naprawy lub ponowne użycie (re-use);
- wprowadzenie nowych przyjaznych dla środowiska materiałów lub rozwiązań pozwalających na ograniczenie zużycia materiałów, energii lub emisji u odbiorców (konsumentów)

Pomagamy tworzyć i składać wnioski w tym zakresie. Napisz do nas: biuro@pcdk.pl lub zadzwoń: 22 299 23 23

Jak przebiega kontrola WIOŚ

prawa i obowiązki kontrolowanego i kontrolera

JEŚLI PROWADZICIE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ, KTÓRA W JAKIKOLWIEK SPOSÓB MOŻE ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO, WASZA FIRMA JEST NARAŻONA NA KONTROLĘ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA, O CZYM PISALIŚMY W POPRZEDNIM NUMERZE MONITORA. W TYM ARTYKULE DOWIEDCIE SIĘ, JAK PRZEBIEGA TEGO TYPU KONTROLA, JAKIE UPRAWNIENI PRZYSŁUGUJĄ INSPEKTOROWI WIOŚ ORAZ JAKIE OBOWIĄZKI I PRAWA POSIADA KONTROLOWANY PRZEDSIĘBIORCA.

Istnieje wiele czynników, od których zależy to, jak będzie przebiegała kontrola WIOŚ. Przykładowo, jeżeli inspektorzy WIOŚ przeprowadzają kontrolę interwencyjną po uzyskaniu informacji o uchybieniach, w pierwszej kolejności będą chcieli zweryfikować, czy faktycznie doszło do nieprawidłowości, a także – udokumentować stan faktyczny.

Inaczej będzie wyglądał przebieg kontroli planowej, która jak wiemy z poprzedniego artykułu jest kontrolą zapowiedzianą. Inspektorzy na początku przedstawią zakres kontroli, omówią listę niezbędnych dokumentów, które należy przygotować, a dopiero później lub nawet podczas kolejnej wizyty – dokonają oględzin zakładu.

W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców znajdziemy szereg informacji na temat przebiegu kontroli przedsiębiorców, nie tylko z zakresu ochrony środowiska. W rozdziale 5 ww. ustawy znajdują się zapisy określające m.in. procedurę prowadzenia kontroli, czas jej

trwania, obowiązki kontrolowanego podmiotu, a także regulacje mające na celu ochronę przedsiębiorcy przed uciążliwością prowadzonych kontroli.

Ważne!

Analizując przepisy określone w rozdziale 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców dotyczące instrumentów prawnych chronią-

cych kontrolowanego przedsiębiorcę, należy zauważyć, że część z nich będzie miała zastosowanie tylko w konkretnych sytuacjach. Jest to uzależnione od rodzaju prowadzonej kontroli. Przykładowo, w przypadku kontroli pozaplanowej przedsiębiorca nie otrzyma wcześniejszego zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, nie ma również zastosowania ograniczenie czasu trwania kontroli oraz trwającej już kontroli innego organu. Dodatkowo, w przypadku kontroli prowadzonej przez WIOŚ w zakresie gospodarki odpadami wyłączeniu ulegają już wszystkie przepisy rozdziału 5 ww. ustawy.

Jak przebiega kontrola WIOŚ?

Przed rozpoczęciem kontroli w przedsiębiorstwie, inspektorzy zobowiązani są do okazania legitymacji służbowych i przedstawienia upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, w którym określony jest m.in. rodzaj i zakres kontroli, wyszczególnienie osób uczestniczących w kontroli oraz przewidywany termin jej zakończenia. Ponadto zobowiązani są, by poinformować przedsiębiorcę o przysługujących mu prawach i obowiązkach oraz dokonać wpisu w książce kontroli przedsiębiorcy.

Wyjątek stanowi kontrola interwencyjna, podczas której upoważnienie do kontroli może zostać doręczone przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej w ciągu 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli.

Czynności kontrolne na terenie prowadzonej działalności powinny być wykonywane w obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej. Taką osobą przedsiębiorca wskazuje na piśmie. Właściciel firmy ma także prawo wyznaczyć

pełnomocnika, który będzie reprezentował przedsiębiorcę i udzielał informacji podczas kontroli. W przypadku nieobecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej, czynności kontrolne mogą być wykonywane w obecności innego pracownika przedsiębiorcy lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem WIOŚ.

Standardowa kontrola obejmuje oględziny miejsca prowadzonej działalności oraz weryfikację dokumentacji. Czasami zdarza się, że Inspekcja Ochrony Środowiska w trakcie kontroli pobiera do badań próby np. gleby, ścieków lub wykonuje pomiary hałasu.

W trakcie wizji lokalnej inspektorzy WIOŚ zapoznają się z procesem produkcyjnym oraz stosowanymi technologiami. Z pewnością sprawdzą również miejsca na terenie zakładu tj.:

- miejsca magazynowania odpadów;
- kotłownię oraz inne instalacje powodujące emisję zanieczyszczeń do powietrza;
- studnię przeznaczoną do poboru wody;
- teren wokół zakładu np. rowy, ciek wodne, zbiorniki wodne, do których odprowadzane są ścieki lub wody opadowe;
- urządzenie i instalacje służące ochronie środowiska np. osadniki, separatory, filtry, odpylacze, cyklony itd.;
- źródła emisji hałasu.

Oględziny zakładu pozwolą inspektorom ustalić, czy działalność jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz warunkami wskazanymi w posiadanych przez zakład decyzjach administracyjnych, określających zakres korzystania ze środowiska. Przykładowo w trakcie wizji lokalnej inspektor będzie mógł zweryfikować, czy odpady są we właściwy sposób oznakowane oraz czy są magazynowane w miejscu określonym w posiadanej przez zakład decyzji odpadowej.

Z kolei do dokumentów, które są najczęściej sprawdzane przez inspektorów WIOŚ podczas kontroli należą:

- decyzje określające zakres korzystania ze środowiska np. pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, zezwolenie na zbieranie odpadów;
- dokumenty potwierdzające tytuł prawny do dysponowania nieruchomością lub instalacjami np. akt notarialny, umowa najmu, umowa kupna urządzeń;
- umowy na dostarczanie wody, odprowadzanie ścieków;
- karty ewidencji odpadów i karty przekazania odpadów wygenerowane z systemu BDO
- decyzje na gospodarowanie odpadami firm, którym przekazywane są odpady;
- faktury za odbiór i zagospodarowanie odpadów;
- wykaz zawierający zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz

- o wysokości należnych opłat;
- ewidencja czasu pracy urzędów, bilanse zużytych surowców, materiałów, paliw;
- faktury zakupu surowców, mediów (aby sprawdzić wiarygodność prowadzonych zestawień, złożonych sprawozdań);
- wyniki badań i pomiarów emisji np. badania jakości ścieków, pomiary hałasu do środowiska;
- potwierdzenia złożenia sprawozdań np. rocznego sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami, wykazu zawierającego zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat, raportu KOBIZE;
- zeszyty eksploatacji urządzeń i instalacji służących ochronie środowiska;
- certyfikaty potwierdzające uprawnienia osób wykonujących przeglądy, kontrole stanu technicznego urządzeń, kontrole szczelności klimatyzatorów;
- karty charakterystyki stosowanych substancji chemicznych;

Jeśli w toku kontroli inspektor uzna, że materiał dowodowy zebrany przez niego w trakcie oględzin lub podczas weryfikacji dokumentów nie jest wystarczający, aby udokumentować jakąś okoliczność lub nieprawidłowość, może przesłuchać każdą osobę w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego. Przesłuchiwanie takiej osoby następuje

z jednoczesnym pouczeniem jej o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o której mowa w Kodeksie karnym.

Jakie uprawnienia posiada inspektor WIOŚ?

Przygotowując się do kontroli, warto zapoznać się z uprawnieniami, jakie przysługują inspektorom. Zgodnie z ustawą o Inspekcji Ochrony Środowiska przy wykonywaniu kontroli inspektor Inspekcji Ochrony Środowiska uprawniony jest do:

1. wstępu przez całą dobę wraz z niezbędnym sprzętem:
  - na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na których prowadzona jest działalność gospodarcza,
  - do środków transportu,
  - na teren niezwiązany z prowadzeniem działalności gospodarczej
2. przeprowadzania niezbędnych pomiarów lub badań, w tym pobierania próbek lub wykonywania innych czynności kontrolnych, w tym z użyciem bezzałogowych statków powietrznych, w celu ustalenia na terenie kontrolowanej nieruchomości, w obiekcie lub jego części, w kontrolowanym środku transportu, stanu środowiska oraz oceny tego stanu w świetle przepisów o ochronie środowiska, a także warunków wykonywania działalności wpływającej na środowisko indywidualnie określonych w decyzjach administracyjnych;

3. żądania wstrzymania ruchu lub uruchomienia instalacji lub urządzeń, w tym środków transportu oraz powstrzymania się od wykonywania innych czynności w zakresie, w jakim jest to niezbędne dla przeprowadzenia badań, w tym pobrania próbek i wykonania pomiarów;
4. oceny sposobu eksploatacji instalacji lub urządzeń, w tym środków transportu;
5. oceny stosowanych technologii i rozwiązań technicznych;
6. żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego przy jednoczesnym pouczeniu ich o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o której mowa w Kodeksie karnym;
7. żądania okazania dokumentów, w tym dokumentów finansowych i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli;
8. ustalania tożsamości osób oraz żądania okazania dokumentów niezbędnych do wymierzenia grzywny w drodze mandatu karnego lub sporządzenia wniosku o ukaranie;
9. nakładania grzywien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia przeciwko środowisku określone w przepisach odrębnych;
10. oceny sposobu wykonywania pomiarów emisji, ilości pobranej

wody oraz odprowadzanych ścieków przez jednostkę prowadzącą pomiary, w tym poprawności sposobu pobierania i analizy próbek;

- 11. określenia składu morfologicznego odpadów w oparciu o wiedzę ekspercką.

Jeżeli przeprowadzenie niezbędnych pomiarów, w tym pobieranie próbek lub wykonanie innych czynności kontrolnych, wymaga specjalistycznej wiedzy lub umiejętności, wojewódzki inspektor ochrony środowiska może upoważnić do udziału w kontroli osobę niebędącą inspektorem, posiadającą taką wiedzę lub takie umiejętności.

Jakie obowiązki spoczywają na przedsiębiorcy?

Podczas kontroli przedsiębiorca ma obowiązek umożliwić inspektorowi dostęp na teren, na którym prowadzona jest działalność (lub inny, jeżeli zachodzi taka konieczność), przedłożyć wszelkie wymagane dokumenty oraz udzielić odpowiedzi na zadawane przez inspektora pytania. Przedsiębiorca jest również obowiązany posiadać w siedzibie firmy książkę kontroli przedsiębiorcy, która zawiera informacje o przeprowadzonych w przeszłości oraz prowadzonych obecnie kontrolach różnych instytucji.

Warto wiedzieć!

Przedsiębiorca nie może uniemożliwiać i utrudniać przeprowadzenia czynności kontrolnych. Gdy to zrobi, WIOŚ może zwrócić się do Policji o udzielenie pomocy. Policja z kolei ma obowiązek zapewnić bezpieczeństwo inspektorom, pomóc

w ustaleniu tożsamości i przesłuchaniu osób, umożliwić inspektorom wejście na kontrolowany teren.

Dodatkowo, w ww. sytuacji WIOŚ może nałożyć na takiego przedsiębiorcę administracyjną karę pieniężną w wysokości od 10 000 zł do 100 000 zł.

Taka sytuacja może mieć miejsce, gdy przedsiębiorca nie stawia się w wyznaczonym miejscu i czasie na wezwanie, uniemożliwia wstęp inspektorom na teren prowadzonej działalności lub jego części, a także – gdy nie przedkłada żądanych dokumentów.

Warto mieć świadomość tego, że czyn polegający na udaremnianiu lub utrudnianiu przeprowadzenia kontroli w zakresie ochrony środowiska stanowi przestępstwo, za które grozi kara pozbawienia wolności do lat trzech. W skrajnych przypadkach, gdy WIOŚ uzna, że postępowanie przedsiębiorcy nosi znamiona przestępstwa, może zawiadomić prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa.

Prawa przedsiębiorcy

Każdy przedsiębiorca ma prawo wnieść sprzeciw, jeżeli jego zdaniem czynności kontrolne podejmowane przez inspektora WIOŚ nie są zgodne z prawem lub przekraczają posiadane przez niego kompetencje. Przedsiębiorca powinien przedłożyć wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska pismo w tej sprawie wraz z odpowiednim uzasadnieniem maksymalnie w terminie 3 dni roboczych od dnia rozpoczęcia kontroli.

Ile może trwać kontrola?

Jednym z instrumentów mających

chronić przedsiębiorcę przed uciążliwością związaną z prowadzonymi przez organy administracji kontrolami, jest ograniczenie czasu trwania kontroli. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców określone zostały limity czasowe kontroli, uzależnione od rodzaju przedsiębiorcy. Zgodnie z treścią tej regulacji, czas trwania wszystkich kontroli organu kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym nie może przekraczać:

- 12 dni dla mikroprzedsiębiorców,
- 18 dni dla małych przedsiębiorców,
- 24 dni dla średnich przedsiębiorców,
- 48 dni dla pozostałych przedsiębiorców.

Co istotne, ww. limity odnoszą się do kontroli podejmowanych przez jeden organ administracji. Oznacza to, że jeśli w danym roku u przedsiębiorcy odbyła się kontrola Państwowej Inspekcji Pracy, która wykorzystała ww. limit dni, to nic nie stoi na przeszkodzie, aby w tym samym roku kontrolę rozpoczął WIOŚ, jako że ten limit przysługuje mu niezależnie od czasu kontroli innych organów.

Dodatkowo w tym miejscu mogą pojawić się wątpliwości, w jaki sposób liczyć czas kontroli. Mogłoby się wydawać, że to po prostu okres od dnia rozpoczęcia kontroli do dnia jej zakończenia, ale tak nie jest. Generalnie przyjmuje się, że jest to liczba dni, w których inspektorzy WIOŚ faktycznie prowadzili czynności kontrolne na terenie zakładu przedsiębiorcy.

Ustawa kaucyjna - zmiany od nowego roku

SYSTEM KAUCYJNY W RAMACH REALIZACJI DYREKTYWY SUP (*SINGLE-USE PLASTICS*) MA BYĆ FLAGOWYM PROJEKTEM WDRAŻANYM W POLSCE. BĘDZIE DRUGIM CO DO WIELKOŚCI SYSTEMEM ODZYSKU PLASTIKU PO TYM WDROŻONYM W NIEMCZECH. ZAKTYWIZOWANIE SPOŁECZEŃSTWA W TYM OBSZARZE TO ŚWIETNY POMYSŁ, NIESTETY PROJEKT USTAWY O ZMIANIE USTAWY O GOSPODARCE OPAKOWANIAM I ODPADAMI OPAKOWANIOWYMI (ZNANY JAKO USTAWA KAUCYJNA) BUDZI PEWNE ZASTRZEŻENIA.

System kaucyjny zakłada dodatkowe opłaty przy zakupie napojów w butelkach plastikowych, puszkach czy szklanych butelkach wielokrotnego użytku i możliwość odzyskania opłaty [kaucji] poprzez zwrócenie opakowań do wyznaczonych punktów. Poza systemem kaucyjnym SUP wprowadza też szereg obostrzeń dla producentów. Będą oni zmuszeni dostosować biznes niejednokrotnie zmieniając całe linie produkcyjne pod kątem wprowadzenia zamienników określonych tworzyw sztucznych, z których do tej pory produkowali opakowania.

Zmiany od 1 lipca

Część zmian już obserwujemy. To między innymi zakrętka na stałe przymocowane do butelki. A propos tej modyfikacji wypowiedziała się wiceministra ochrony środowiska Anita Sowińska: - Wbrew temu, co mówią niektórzy, nakrętka trwale przymocowane do butelek to rozwiązanie wygodne, z którego od dawna korzystają np. najmłodsi. Już od wielu

lat niektóre soki dla dzieci, a także wody mineralne pakowane są w butelki z przytwierdzoną zakrętką. Jeśli dzieci sobie radzą z piciem z butelki, to nie ma powodu, aby dorośli sobie nie poradzili.

Kolejną zmianą, która weszła w życie 1 lipca, jest obowiązek umożliwienia przez przedsiębiorców zakupu napoju czy posiłku w alternatywnych opakowaniach wielokrotnego użytku.

Może to przyjąć różną formę – sprzedający może np. przestawić się na naczynia szklane lub z innego trwałego materiału, a na koncercie mogą być sprzedawane napoje w kubkach plastikowych, które rzeczywiście mogą być wielokrotnie użytkowane. Klienci mogą też mieć ze sobą własny kubek i uniknąć dodatkowej opłaty w wysokości 20 groszy. Zachęcam do tego, bo dzięki temu oszczędzamy pieniądze i chronimy środowisko – powiedziała Anna Sowińska.

Jak wyjaśniła wiceministra, już od 1 stycznia 2024 r. jednostki handlu detalicznego, hurtowego, a także jed-

nostki gastronomiczne i vendingowe [np. automatyczny ekspres na dworcu] zobowiązane są do pobierania opłat od konsumentów za kupno produktów jednorazowego użytku służących do pakowania żywności lub napojów oraz opłat za żywność i napoje spakowane w opakowania jednorazowego użytku. Opłata za zakup tych artykułów wynosi:

- 0,20 zł – w przypadku kubków na napoje, w tym ich pokrywek i wieczek;
- 0,25 zł – w przypadku pojemników na żywność, w tym pojemników takich jak pudełka, z pokrywką lub bez, stosowanych w celu umieszczania w nich żywności.

Pieniądze z tych opłat mają zasilać Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Oznacza to, że będą przeznaczone na wsparcie gospodarki odpadami prowadzoną przez gminy, w tym np. inwestycje w sortownie odpadów czy linie do recyklingu.

Zmiany od nowego roku 2025

Projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi ma wejść pod obrady Sejmu we wrześniu i trzeba uwzględnić procedurę notyfikacji technicznej w UE, co trwa średnio kwartał. Oznacza to, że przy dobrych wiatrach nowelizacja zostanie uchwalona w grudniu, a już w styczniu ma ruszyć system kaucyjny. To bardzo mało czasu na wdrożenie zmian, zgodnie z literą prawa.

Są jednak pozytywy, które zauważają przedsiębiorcy. Na pewno dużą wartością są szerokie konsultacje, które prowadzono z biznesem, i uwzględnienie wielu uwag.

– Bardzo dobrym rozwiązaniem jest wprowadzenie zamkniętego obiegu kaucji, czyli pobieranie jej na każdym etapie obrotu produktem, dzięki czemu system zostanie uszczelniony – mówi Piotr Mazurek, ekspert Konfederacji Lewiatan. – Pozytywnie oceniamy również umożliwienie transportu i magazynowania odpadów opakowaniowych objętych systemem za pośrednictwem logistyki zwrotnej, czyli tą samą drogą, którą dostarczane są do sklepów nowe produkty. Pozwoli to nie tylko na oszczędności finansowe ale przede wszystkim środowiskowe, dzięki lepszemu wykorzystaniu logistyki sieci handlowych w porozumieniu z operatorami, co znacząco zmniejszy ślad węglowy transportu tych surowców przez ograniczenie emisji CO₂. Wśród wprowadzonych zmian znalazły się również postulaty, o które apelowaliśmy m. in. całkowite wyłączenie z systemu opakowań po pro-

duktach mlecznych, umożliwienie operatorom systemu wnioskowania o dokumenty potwierdzające recykling [DPR] oraz pozostawienie szklanych opakowań zwrotnych w obecnych systemach zbiórki do 2026 r. Dodatkowo, na kształt obecnie funkcjonujących systemów, szklaną butelkę zwrotną będzie można oddać w każdym, nawet najmniejszym sklepie pod warunkiem, że sprzedawane są w nim takie produkty.

Najważniejsze obowiązki wynikające z ustawy

Zakaz wprowadzania do obrotu produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych [wejście w życie od 24 maja 2023 r.]

- wszystkich wyrobów wykonanych z oksydegradowalnych tworzyw sztucznych,
- patyczków higienicznych, sztuczków, talerzy, słomek, mieszadełek do napojów, patyczków mocowanych do balonów,
- pojemników na posiłki i napoje oraz kubków na napoje ze styropianu.

Szczegółowe informacje o zakazie wprowadzania do obrotu produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych

Zmniejszenie stosowania opakowań jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, takich jak: pojemniki na żywność i kubki na napoje

W tym celu handel i gastronomia:

- pobierają opłatę za wydanie takich opakowań lub żywności

lub napoju oferowanych w jednostkach handlowych i gastronomicznych na miejscu lub na wynos w takim opakowaniu. Opłata ta jest pobierana również za wydanie żywności lub napoju zapakowanego w takie opakowanie za pomocą urządzenia vendingowego [wejście w życie od 1 stycznia 2024 r.],

- będą obowiązani zapewnić opakowania alternatywne, wytworzone z materiałów innych niż tworzywa sztuczne (w tym innych niż tworzywa sztuczne ulegające biodegradacji) lub opakowania wielokrotnego użytku [wejście w życie od 1 lipca 2024 r.],
- stawka opłaty określona została w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie stawek opłaty za produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych będące opakowaniami.
- są obowiązani do prowadzenia, w postaci papierowej albo elektronicznej, ewidencji liczby nabytych i wydanych użytkownikom końcowym produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych będących opakowaniami w danym roku kalendarzowym przez danego przedsiębiorcę. Przedsiębiorca prowadzący więcej niż jedną jednostkę handlu detalicznego, jednostkę handlu hurtowego lub jednostkę gastronomiczną, prowadzi ewidencję oddzielną dla poszczególnych jednostek.

Obowiązek aktualizacji danych w rejestrze BDO

Przedsiębiorcy powinni pamiętać o aktualizacji danych w rejestrze BDO:

- powinni posiadać wpis w dziale II tabela 8 [Przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego, jednostkę handlu hurtowego lub jednostkę gastronomiczną, w której są oferowane produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych będące opakowaniami lub napoje lub żywność pakowane przez tego przedsiębiorcę w te produkty lub przedsiębiorca pakujący i oferujący napoje lub żywność w takich opakowaniach za pomocą urządzenia vendingowego]. Aktualizacja danych w dziale II tabela 8 nie wymaga opłaty rejestrowej;
- oraz w dziale VI tabela 4 [Wprowadzający produkty w opakowaniach].

UWAGA przedsiębiorcy nadal realizują obowiązki przedsiębiorców związane z wprowadzaniem produktów w opakowaniach tzn. sporządzają roczne sprawozdania produktowe, uiszczają opłatę produktową i opłatę na publiczne kampanie edukacyjne.

Zapewnienie finansowania kosztów sprzątania [zagoszczarowania] odpadów porzuconych w miejscach publicznych, powstałych z niektórych produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych przez wprowadzających te produkty do obrotu

Przedsiębiorcy wprowadzający określone produkty są obowiązani wnieść opłatę na rachunek bankowy marszałka województwa, który następnie

95% wpływów z tej opłaty przekazuje do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z przeznaczeniem na finansowanie zagospodarowania odpadów powstałych z produktów jednorazowego użytku z tworzyw pozostałych w publicznych systemach zbierania odpadów. Obowiązujące stawki zostały określone w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie stawek opłaty na pokrycie kosztów zagospodarowania odpadów powstałych z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych.

Obowiązek dotyczy przedsiębiorców wprowadzających:

- pojemniki na posiłki (żywność), w tym pojemniki na posiłki typu fast food, paczki i owijki, pojemniki na napoje o pojemności do trzech litrów, w tym ich zakrętki i wieczka, kubki na napoje, w tym ich pokrywki i wieczka,
- lekkie plastikowe torby na zakupy,
- chusteczki nawilżane, balony, z wyjątkiem balonów do użytku przemysłowego,
- wyroby tytoniowe z filtrami i filtry sprzedawane do używania z wyrobami tytoniowymi.

Obowiązek oznakowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych takich jak: artykuły higieny osobistej dla kobiet [podpaski, tampony, aplikatory do tamponów], chusteczki nawilżane, wyroby tytoniowe z filtrami i filtry oraz kubki na napoje

- Oznakowanie ma informować konsumentów o obecności two-

ryzyw sztucznych w produkcji, o niewskazanych sposobach unieszkodliwiania odpadów w przypadku danego produktu i o negatywnym wpływie na środowisko wynikającym z zaśmiecania lub innych nieodpowiednich sposobów unieszkodliwiania odpadów w przypadku tego produktu [wejście w życie od 24 maja 2023 r.].

Ograniczenie zanieczyszczenia wód morskich porzuconymi sieciami rybackimi

Wprowadzający do obrotu narzędzia połowowe (sieciami rybackimi) zawierające tworzywa sztuczne mają obowiązek finansowania kosztów selektywnego zbierania zużytych sieci rybackich oraz osiągnięcia minimalnego rocznego poziomu zbierania zużytych sieci rybackich [narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne stanowiących odpady] wynoszącego co najmniej:

- 5% wagowo za 2024 r.,
- 10% wagowo za 2025 r.,
- 15% wagowo za 2026 r.,
- 20% wagowo za 2027 r.,
- 25% wagowo za 2028 r.,
- 27% wagowo za 2029 r.
- oraz 30% w 2030 r. [wejście w życie od 1 stycznia 2024 r.].

Inne obowiązki określone w ustawie

- Wprowadzający napoje w jednorazowych pojemnikach z tworzyw sztucznych o pojemności do 3 l [butelki i kartony] [wejście w życie od 1 lipca 2024 r.):
  - stosowanie zakrętek i wie-

czek wykonanych z tworzyw sztucznych trwale przymocowanych do tych pojemników.

- Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje będących butelkami jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do 3 l, jest obowiązany do:
  - zapewnienia, aby opakowania te, włącznie z ich zakrętkami i wieczkami z tworzyw sztucznych, zawierały udział wagowy wynoszący co najmniej:
  - od 2025 r. – 25% tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu, jeżeli głównym składnikiem tych opakowań jest politereftalan etylenu;
  - od 2030 r. – 30% tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu.
- Wprowadzający do obrotu produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych [wyroby tytoniowe i filtry zawierające tworzywa sztuczne, chusteczki nawilżane, balony, lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego, podpaski higieniczne, tampony oraz aplikatory do łówek zawierające tworzywa sztuczne jest obowiązany do finansowania publicznych kampanii edukacyjnych.
  - Kampanie te obejmują wszelkie działania mające na celu podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w za-

kresie prawidłowego postępowania z odpadami powstałymi z produktów.

- Powinny uwzględniać informowanie społeczeństwa o dostępności alternatywnych produktów wielokrotnego użytku i metod gospodarowania odpadami powstałymi z produktów, dobrych praktykach w zakresie należytego gospodarowania odpadami, wpływie zaśmiecania oraz nieodpowiedniego unieszkodliwiania odpadów powstałych z produktów na środowisko, w szczególności środowisko morskie, wpływie na sieci kanalizacyjne nieodpowiednich sposobów unieszkodliwiania odpadów powstających z produktów.
- Obowiązek powinien być realizowany poprzez przeznaczanie środków w wysokości proporcjonalnej do masy lub liczby produktów wprowadzonych na rynek lub wpłacenia tych środków na konto urzędu marszałkowskiego.
- Wyjątek: wprowadzający wyroby tytoniowe z filtrami z tworzyw sztucznych nie może realizować kampanii samodzielnie, a jedynie uiszcza opłatę [wejście w życie od 1 stycznia 2024 r.].

Szkolenie

Szkolenia z zakresu zrównoważonego rozwoju (ESG)

Raportowanie

Ślad węglowy

CBAM

Taksonomia

Prowadzący:
dr Jacek Zatoński

W PCDK zarządza działem zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Od 2006 roku aktywny zawodowo w branży ochrony środowiska. Obejmował stanowiska związane z pracami laboratoryjnymi, geologicznymi, opracowaniami dokumentacji przyrodniczej i dokumentów strategicznych dla gmin, analizami GIS, obsługą firm itp. Dzięki pracy na różnych stanowiskach oraz współpracy zarówno z biznesem, administracją jak i organizacjami pozarządowymi posiada szeroką wiedzę z zakresu zrównoważonego rozwoju..

SPRAWDŹ

Prawo do emerytury, a praca za granicą

Przy ustalaniu prawa do świadczenia emerytalnego w Polsce uwzględnia się nie tylko okresy ubezpieczenia nabyte w Polsce, ale również okresy ubezpieczenia związane z pracą za granicą.

Nie wszystkie okresy ubezpieczenia nabytego za granicą zostaną zaliczone do uprawnień emerytalnych. Dotyczy to wyłącznie okresów nabytych w państwach, z którymi Polska zawarła umowę międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w państwach Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz w Szwajcarii. Co więcej, ubezpieczony, który wykonywał prace w kilku państwach,

może nabywać prawo do emerytury w każdym z nich, pod warunkiem, że wypełnia kryteria nabycia tego prawa w każdym z tych państw. Każde państwo posiada odrębny system emerytalny, odrębne regulacje prawne, a tym samym inne warunki nabycia prawa do emerytury, np. w zakresie wieku emerytalnego, wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych

Emerytura zagraniczna

Warunkiem uzyskania emerytury za pracę w innym kraju lub krajach, konieczne jest złożenie wniosku do instytucji zajmującym się ubezpieczeniem emerytalnym w kraju, w którym się mieszka lub w którym znajdowało się ostatnie miejsce pracy osoby ubiegającej się o emeryturę. Co ważne, jeśli ubezpieczony pracował w kilku krajach Unii Europejskiej lub krajach należących do EFTA, nie ma obowiązku składać kilku wniosków o emeryturę lub rentę, np. obywatel Polski, który obecnie mieszka w Polsce, ale nigdy nie pracował w kraju i chce uzyskać emeryturę za pracę w kilku krajach Unii Europejskiej, wystarczy, że złoży wniosek o emeryturę w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, zaś ZUS przekaże ten wniosek do właściwej instytucji ubezpieczeniowej w krajach, w których pracował. I to organy rentowe w tych krajach będą zobowiązane do rozpatrzenia, według własnych przepisów prawnych, wniosku o przeliczenie i przyznanie emerytury. Wszystkie instytucje tych państw przyjmą tę samą datę złożenia wniosku, zaś ubezpieczony otrzyma odrębną decyzję o emeryturze z każdego z tych państw.

Wniosek o wypłatę zagranicznej emerytury - E 207 PL

Dokument, który należy złożyć do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w celu przekazania do właściwej instytucji ubezpieczeniowej w innym kraju, jest formularz E 207 PL, który wskazuje na informacje dotyczące przebiegu ubezpieczenia osoby pracującej w kilku krajach. We wniosku należy wskazać m.in. informacje doty-

czące okresów zatrudnienia, miejsca i państwa, w którym była wykonywana praca, nazwa podmiotu zatrudniającego oraz miejsce zamieszkania w okresie zatrudnienia. Warto zatem gromadzić dokumenty potwierdzające te informacje.

Wysokość zagranicznej emerytury

Organ emerytalny w danym kraju wyliczy wysokość emerytury zgodnie z przepisami prawnymi obowiązującymi w tym państwie. Jej wysokość uzależniona jest od wymaganego okresu pracy, w tym długości posiadanego okresu składkowego i nieskładkowego w danym państwie, od wysokości otrzymywanego wynagrodzenia i wysokości odprowadzanych od niego składek. Co istotne, organy w państwach, w których ubezpieczony ubiega się o emeryturę, obliczają wysokość części emerytury, którą będą wypłacać, uwzględniając okresy składkowe z innych krajów UE/EFTA. W związku z tym, w pierwszej kolejności określa się tzw. teoretyczną kwotę emerytury, tj. sumuje się okresy pracy we wszystkich krajach UE/EFTA i ustala wysokość emerytury, przyjmując, że wszystkie składki zostały odprowadzone w ramach danego krajowego systemu emerytalnego. Następnie kwotę tę koryguje się w stosunku do okresu czasu, przez który w tym kraju dana osoba objęta była ubezpieczeniem i wylicza się tzw. świadczenie proporcjonalne. Jeśli ubezpieczony spełnia się warunki niezbędne do uzyskania emerytury w danym kraju, organ rentowy wylicza również wysokość emerytury krajowej, tzw. świadczenie niezależne, i porównuje wysokość świadczenia proporcjonalnego i świadczenia

niezależnego. Ubezpieczony otrzymuje tą emeryturę, której wysokość w danym kraju jest wyższa. Decyzje w sprawie emerytury poszczególne kraje przesyłają na formularzu P1.

Na mocy przepisów unijnych dotyczących koordynacji ubezpieczeń społecznych w krajach UE, np.:

- ubezpieczony, który wystąpi się do ZUS o emeryturę (lub rentę), ale wymagany polski staż ubezpieczenia okaże się zbyt krótki, aby nabyć prawo do polskiego świadczenia, wówczas polski organ emerytalny doliczy okresy ubezpieczenia z innych państw UE lub EFTA,
- ubezpieczony, który złożył do ZUS wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy, ale stał się niezdolny do pracy w czasie ubezpieczenia w innym państwie UE lub EFTA, ZUS uzna ten warunek za spełniony i przyzna świadczenie,
- ubezpieczonemu, który pobiera emeryturę lub rentę z ZUS, ZUS może, na jego wniosek, wypłacać świadczenie na rachunek zagraniczny w państwie, w którym się mieszka.

Katarzyna Pałucka

Prawnik, specjalista w zakresie HR. Ukończyła studia wyższe na kierunku prawo, na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego; swoje wykształcenie uzupełniła na studiach podyplomowych z zakresu ZZL i na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego.

Kiedy nowa ustawa o minimalnym wynagrodzeniu za pracę?

W związku z koniecznością implementowania do polskiego porządku prawnego, do dnia 15 listopada 2024 r., dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady [UE] 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej [Dz. Urz. UE L 275 z 25 października 2022 r., str. 33], której głównym założeniem jest „poprawa warunków życia i pracy w Unii, a w szczególności adekwatności wynagrodzeń minimalnych pracowników w celu przyczynienia się do pozytywnej konwergencji społecznej oraz zmniejszenia nierówności płacowych”, strona rządowa przedstawiła projekt nowej ustawy o minimalnym wynagrodzeniu, zmieniającej obecnie obowiązującą ustawę z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę [Dz.U. z 2020 r. poz. 2207, z późn. zm.].

Założenia do projektu ustawy

Projekt nowej ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę zakłada m.in.:

- pozostawienie dotychczas obowiązującego w ustawie o minimalnym wynagrodzeniu definicji najniższego wynagrodzenia za pracę;
- coroczną procedurę ustalania minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej, w tym pozostawienie dwóch terminów zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę [w sytu-

Obraz autorstwa Drazen Zigic na Freepik

acji, gdy prognozowany na rok następny wskaźnik cen wynosi co najmniej 105 proc. ustala się dwa terminy zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej, tj. od dnia 1 stycznia i od dnia 1 lipca. Natomiast, gdy wskaźnik ten wynosi mniej niż 105 proc. – ustala się jeden termin zmiany ww. wysokości minimalnych gwarancji płacowych, tj. od dnia 1 stycznia],

- utrzymanie dotychczasowego mechanizmu ustalania minimalnego wynagrodzenia za pracę, przy czym Rada Dialogu Społecznego [RDS] wyznaczona będzie jako organu doradczego w kwestiach związanych z minimalnym wynagrodzeniem za pracę, w szczególności z jego ustalaniem i aktualizacją, a także coroczną procedurę ustalania minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej
- aktualizację minimalnego wynagrodzenia za pracę co najmniej raz na 4 lata;
- wprowadzenie procedury przeprowadzenia aktualizacji minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- wprowadzenie wynagrodzenia minimalnego za pracę jako wynagrodzenia zasadniczego;
- pozostawienie bez znaczących zmian przepisów w zakresie minimalnej stawki godzinowej

- co 2 lata do Komisji Europejskiej będą przekazywane następujące dane statystyczne i informacje: poziom minimalnego wynagrodzenia za pracę, odsetek pracowników objętych minimalnym wynagrodzeniem za pracę, opis istniejących różnicowanych stawek i odliczeń, powody wprowadzenia zróżnicowanych stawek i odliczeń, odsetek pracowników objętych zróżnicowanymi stawkami, w miarę dostępności danych.

Minimalne wynagrodzenie według nowych zasad – od kiedy?

Projekt nowej ustawy o minimalnym wynagrodzeniu zakłada również, że dnia do 31 grudnia 2025 r. utrzymane w mocy będzie:

- obwieszczenie ustalającego wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w 2025 r. wydanego na podstawie obecnie obowiązującej ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę albo
- rozporządzenie ustalającego wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w 2025 r. wydanego na podstawie obecnej ustawy.

Co ważne, projekt ustawy będzie miał zastosowanie do ustalenia wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2026 r. Natomiast wysokość minimalnego wynagrodzenia na 2025 r. będzie ustalana jeszcze na

podstawie przepisów obecnej ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, bowiem musi być ono ustalone najpóźniej do 15 września 2024 r.

Nowa ustawa – nowy rodzaj przestępstwa i nowe sankcje

Nowelizacja ustawy o minimalnym wynagrodzeniu przewiduje również wprowadzenie zmian w Kodeksie pracy oraz w Kodeksie karnym, tj. wprowadzenie nowego typu przestępstwa oraz nowego typu wykroczenia, które związane są z naruszeniem prawa pracownika do wynagrodzenia za pracę. Projekt przewiduje także naliczanie odsetek za nieterminowe wypłacenie należnych pracownikom wynagrodzeń, a także podwyższenie sankcji za wykroczenia przeciwko prawom pracownika.

Katarzyna Pałucka

Prawnik, specjalista w zakresie HR. Ukończyła studia wyższe na kierunku prawo, na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego; swoje wykształcenie uzupełniła na studiach podyplomowych z zakresu ZZL i na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego.

Ostatni dzwonek czyli zaległy urlop wypoczynkowy za 2023 rok

Nie ulega wątpliwości, że jednym z podstawowych praw pracowników jest prawo do urlopu wypoczynkowego czyli do corocznego, płatnego i nieprzerwanego okresu zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy. Prawo do urlopu wypoczynkowego ma charakter osobisty i niezbywalny, co oznacza, pracownik nie może się go zrzec ani przekazać innej osobie.

Katarzyna Pałucka

Zaległy urlop wypoczynkowy

Zgodnie z art. 161 Kodeksu pracy, pracodawca zobowiązany jest udzielić pracownikowi urlopu wypoczynkowego w tym roku kalendarzowym, w którym pracownik uzyskał do niego prawo. Zasada ta przewiduje jednak wyjątki podyktowane przyczynami obiektywnymi, które skutkować będą brakiem możliwości wykorzystania przez pracownika urlopu wypoczynkowego w danym roku kalendarzowym, np. przebywanie pracownika na urlopie macierzyńskim lub pojawienie się w zakładzie pracy nieprzewidzianych wcześniej okoliczności [awaria, nagła nieobecność innego pracownika]. W takich sytuacjach urlop wypoczynkowy, które nie zostały wykorzystane zgodnie z przyjętym planem urlopów lub w terminie uzgodnionym z pracownikiem, staje się urlopem zaległym, a pracodawca ma obowiązek udzielić go pracownikowi najpóźniej do dnia 30 września następnego roku przypadającego po roku, w którym pracownik nabył do niego prawo. Termin ten zostanie zachowany, jeżeli pracownik rozpocznie korzystanie z urlopu najpóźniej w dniu 30 września.

Co ważne, pracodawca, jako podmiot odpowiedzialny za udzielanie pracownikom urlopów wypoczynkowych zgodnie z przepisami prawa, może zobowiązać pracownika, nawet bez jego zgody, do wykorzystania zaległego urlopu w ustalonym przez siebie terminie, z zachowaniem wskazanych wyżej zasad. Również Sąd Najwyższy w wyroku z 24 stycznia 2006 r., sygn. I PK 124/05, potwierdził, że pracodawca ma prawo wysłać pracownika na zaległy urlop wypoczynkowy w sytuacji, gdy kończy się III kwartał roku, a pracow-

nik odmawia wykorzystania zaległego urlopu, uznał bowiem, że „z uwagi na przedmiot, cel i zakres art. 168 Kodeksu pracy, nie da się wywieść warunku, że zastosowanie art. 168 Kodeksu pracy zależne jest od zgody pracownika”, a „prawo do urlopu wypoczynkowego określone jest przepisami o charakterze bezwzględnie obowiązującym i to w odniesieniu do oby stron stosunku pracy”.

Pogląd ten zaprezentowany został także przez Departament Prawny Głównego Inspektoratu Pracy w stanowisku z 14 lipca 2017 r. [znak GNP-364-4560-14-1/17/PE/RP], w którym stwierdził, że jednostronne udzielenie urlopu wypoczynkowego jest możliwe w dwóch przypadkach, tj. w okresie wypowiedzenia oraz w odniesieniu do urlopu zaległego.

A co z niewykorzystanym urlopem na żądanie?

Zgodnie z doktryną i wypracowaną praktyką, niewykorzystany w danym roku urlop na żądanie traktowany jest w kolejnym roku jako zwykły urlop. Oznacza to, że staje się urlopem zaległym i pracownik ma obowiązek wykorzystać go do końca września następnego roku. Odmienne stanowisko w tym zakresie Państwowa Inspekcja Pracy przedstawiła w piśmie nr GPP-110-4560-170/08/PE – zgodnie z nim, urlop ten nie musi być udzielony do końca września kolejnego roku, przepisy prawa pracy wprowadzają bowiem w tym zakresie wyjątek i pracodawca może udzielić go pracownikowi do końca kolejnego roku kalendarzowego, a nie do końca września.

Roszczenie o urlop wypoczynkowy

Zasadą jest, że urlop wypoczynkowy wykorzystany w naturze. Dopiero,

gdy jego wykorzystanie w naturze jest niemożliwe, np. w związku z rozwiązaniem stosunku pracy, pracownikowi przysługuje ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, który powinien zostać wypłacony najpóźniej w ostatnim dniu zatrudnienia. Zgodnie z art. 291 ust. 1 Kodeksu pracy, zgodnie roszczenie o wypłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy – podobnie jak inne roszczenia ze stosunku pracy - przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym stało się wymagalne.

Ustalenie terminu wymagalności roszczenia o urlopu wypoczynkowy, z uwagi na niejasność przepisów prawnych w tym zakresie, wymaga sięgnięcia do orzecznictwa sądowego. Sądu Najwyższy w wyroku z 11 kwietnia 2001 r., sygn. I PKN 367/00, uznał, że: „[...] rozpoczęcie biegu terminu przedawnienia roszczenia o urlop wypoczynkowy następuje bądź z końcem roku kalendarzowego, za który urlop przysługuje [art. 161 Kodeksu pracy], bądź najpóźniej z końcem pierwszego kwartału roku następnego [tj. obecnie z końcem września roku następnego], jeżeli urlop został przesunięty na ten rok z przyczyn leżących po stronie pracownika lub pracodawcy.”

Podsumowując, w stosunku do zaległego urlopu wypoczynkowego za 2023 r. trzyletni termin przedawnienia należy liczyć od końca września 2024 r. Oznacza to, że termin przedawnienia rozpocznie swój bieg w dniu 01.10.2024 r., zakończy zaś w dniu 30.09.2027 r. Po tym terminie roszczenie o urlop wypoczynkowy przedawni się i pracownik nie będzie mógł żądać od pracodawcy jego zaspokojenia, tj. wypłaty ekwiwalentu.

Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy

Zgodnie z ustawą z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy [Dz. U. z 2024 r. poz. 475, z późn. zm.], to zwrotna pomoc finansowa udzielana ze środków Funduszu Pracy lub ze środków Unii Europejskiej podmiotom na stworzenie stanowiska pracy i zatrudnienie na tym stanowisku skierowanej przez urząd pracy osoby.

Katarzyna Pałucka

Kto może ubiegać się o pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy?

O pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy dla skierowanej przez urząd pracy osoby bezrobotnej lub poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonyującego innej pracy zarobkowej opiekuna osoby niepełnosprawnej (niepobierającego świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna) może ubiegać się:

- podmiot prowadzący działalność gospodarczą;
- niepubliczne przedszkole i niepubliczna szkoła, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe;
- żłobek lub klub dziecięcy;
- podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne;
- osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zamieszkująca lub mająca siedzibę na terytorium RP, będąca posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, lub prowadząca dział specjalny produkcji rolnej, o którym mowa w ustawie z dnia

26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, zatrudniająca w okresie ostatnich 6 miesięcy, w każdym miesiącu, co najmniej jednego pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy.

Obowiązek zatrudnienia na utworzonym stanowisku pracy wynosi łącznie:

- 24 miesięcy – w przypadku osób bezrobotnych (w pełnym wymiarze czasu pracy),
- 12 miesięcy – w przypadku poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub nie wykonującego innej pracy zarobkowej opiekuna osoby niepełnosprawnej (w wymiarze określonym w umowie, nie mniejszym niż połowa wymiaru czasu pracy).

Z kolei o pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy związanego z opieką nad dziećmi niepełnosprawnymi dla osoby bezrobotnej, poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonyującego innej pracy zarobkowej opiekuna osoby niepełnosprawnej (niepobierającego świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna) lub poszu-

kującego pracy absolwenta może ubiegać się również:

- żłobek lub klub dziecięcy - na utworzenie stanowiska pracy związanego bezpośrednio ze sprawowaniem opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub prowadzeniem dla nich zajęć;
- podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne - na utworzenie stanowiska pracy związanego bezpośrednio ze świadczeniem usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania, w tym usług mobilnych.

W tym przypadku, okres zatrudnienia na utworzonym stanowisku pracy skierowanej przez urząd pracy osoby wynosi łącznie co najmniej 12 miesięcy (w wymiarze określonym w umowie, nie mniejszym niż połowa wymiaru czasu pracy)

Warunki otrzymania pożyczki

Podmiot ubiegający się o przyznanie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy może ją otrzymać, gdy spełnia łącznie następujące warunki:

- nie zalega ze spłatą rat pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczki na utworzenie stanowiska pracy;

- nie zalega z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy lub Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- nie zalega z opłacaniem innych danin publicznych;
- nie posiada nieuregulowanych w terminie zobowiązań publicznoprawnych lub cywilnoprawnych;
- nie był karany, w okresie 2 lat przed wystąpieniem z wnioskiem o pożyczkę, za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu.

Wysokość pożyczki i okres jej spłaty

Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy jest udzielana na podstawie umowy w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia. Oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi w skali roku 0,25 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski. Nie może być mniejsze, niż 0%. Oprocentowanie pożyczki dla żłobków, klubów dziecięcych i podmiotów świadczących usługi rehabilitacyjne (opieka nad dziećmi niepełnosprawnymi) wynosi natomiast 0,1 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski [ważne - nie dotyczy to sytuacji, gdy urząd pracy kieruje poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej opiekuna osoby niepełnosprawnej].

Spłata pożyczki na utworzenie stanowiska pracy następuje w okresie nie dłuższym niż 3 lata.

Obowiązki informacyjne podmiotu

Podmiot, któremu została udzielona pożyczka na utworzenie stanowiska pracy, zobowiązany jest:

- poinformować urząd pracy z 14-dniowym wyprzedzeniem o terminie zatrudnienia skierowanej osoby oraz potwierdzić to zatrudnienia w terminie 7 dni,
- poinformować urząd pracy o rozwiązaniu umowy o pracę ze skierowaną osobą, nie później niż w terminie 7 dni od dnia rozwiązania tej umowy.

W sytuacji, gdy powiatowy urząd pracy w terminie 30 dni od otrzymania informacji o rozwiązaniu umowy, nie skieruje kolejnej osoby spełniającej wymagania, pożyczkobiorca może zatrudnić na utworzonym stanowisku bezrobotnego lub poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej opiekuna osoby niepełnosprawnej bez skierowania z urzędu pracy.

Zwrot niespłaconej pożyczki

Pożyczkobiorca, który zatrudnia osobę bezrobotną przez okres krótszy niż 12 miesięcy lub narusza inne warunki umowy, zobowiązany jest dokonać zwrotu niespłaconej kwoty pożyczki wraz z odsetkami ustawowymi, naliczonymi od dnia otrzymania pożyczki, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wezwania do jej zwrotu. W przypadku utworzenia stanowiska pracy dla poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej opiekuna osoby niepełnosprawnej, zwrot środków następuje w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy

od wezwania do jej zwrotu, ale proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do wymaganych 12 miesięcy zatrudnienia skierowanej osoby. Pozostała część pożyczki jest spłacana według harmonogramu, na warunkach określonych w umowie. Warunek ten dotyczy także pożyczkobiorcy będącego żłobkiem, klubem dziecięcym lub podmiotem świadczącym usługi rehabilitacyjne (opieka nad dziećmi niepełnosprawnymi), a także poszukującym pracy niepozostającym w zatrudnieniu lub niewykonującym innej pracy zarobkowej opiekunem osoby niepełnosprawnej.

W przypadku nieutrzymania na utworzonym stanowisku pracy zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy osoby bezrobotnej łącznie przez okres 24 miesięcy, pożyczkobiorca spłaca pozostały kapitał pożyczki wraz z odsetkami naliczonymi od dnia likwidacji utworzonego stanowiska pracy. Kwota niespłaconej pożyczki podlega zwiększeniu o kwotę uzyskanej korzyści, wynikającej z różnicy oprocentowania spłaconej części pożyczki w stosunku do oprocentowania rynkowego, obowiązującego w dniu otrzymania pożyczki.

Umorzenie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy

Wniosek o umorzenie pozostałej do spłaty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy można złożyć po upływie co najmniej 12 miesięcy zatrudnienia skierowanego bezrobotnego. Kwota podlegająca umorzeniu nie może przekroczyć kwoty pozostałej do spłaty pożyczki na utworzenie pierwszego stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego wraz z należnymi odsetkami.

Mały ZUS Plus

- rozbieżności interpretacyjne

Od końca ubiegłego roku między Rzecznikiem MŚP a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych trwa spór o wykładnię przepisów dotyczących Małego ZUS Plus. Z tej preferencji w ustalaniu podstawy wymiaru składek przedsiębiorcy mogą korzystać przez 36 miesięcy w ciągu ostatnich 60 miesięcy prowadzenia działalności. Pojawiły się natomiast rozbieżne stanowiska, ile lat wynosić ma przerwa, po upływie której przedsiębiorca może ponownie skorzystać z tego rozwiązania. Zdaniem Rzecznika intencją ustawodawcy było wprowadzenie dwóch lat przerwy. ZUS stanął natomiast na stanowisku, że przerwa powinna być dłuższa. W oparciu o forsowaną przez ZUS interpretację przepisów od początku bieżącego roku organ ten odmawia przedsiębiorcom możliwości korzystania z Małego ZUS Plus, jeżeli korzystali z tej preferencji składkowej w okresie od stycznia 2019 r. do grudnia 2021 r. Postępowanie Zakładu spotkało się ze stanowczym sprzeciwem Rzecznika, który podjął szereg interwencji procesowych.

Preferencyjne niższe składki są skierowane do małych firm, które nie przekroczyły w roku poprzedzającym złożenie deklaracji składek progu dochodowego w wysokości 120 tysięcy złotych. Drugi warunek uprawniający do korzystania z ulgi to wymóg prowadzenia działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym przez nie mniej niż 60 dni kalendarzowych. Według Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przedsiębiorcy mogą skorzystać z Mały ZUS Plus raz na 5 lat w wymiarze 36 miesięcy, przy czym dla płatników, którzy korzystali z ulgi w 2023, okres ten przedłużono do 4 lat. Podstawowy wymiar 36 miesięcy, czyli 3 lat wykorzystania preferencyjnego rozwiązania, zostawia więc z założonych pięciu - dwa lata karencji na ponowne skorzystanie z Małego ZUS plus. ZUS stoi jednak na stanowisku, że przerwa ta powinna być dłuższa dla przedsiębiorców, którzy korzystali z tej preferencji składkowej w okresie od stycznia 2019 r. do grudnia 2021 r.

Rzecznik MSP pomaga przedsiębiorcom w sporach z Zakładem. W pierwszej kolejności zareagował na praktyki ZUS, które utrudniały przedsiębiorcom składanie dokumentów zgłoszeniowych do Małego ZUS Plus za pośrednictwem systemów teleinformatycznych. W takich sytuacjach Rzecznik występował do odpowiednich oddziałów ZUS z wnioskami o wydanie decyzji w tych sprawach. Po wydaniu przez ZUS niekorzystnych decyzji odmawiających prawa do skorzystania z preferencji składkowej od 1 stycznia 2024 roku, Rzecznik składał odwołania do odpowiednich sądów powszechnych.

Poniżej przedstawiamy fragment uzasadnienia jednego z wyroków, które wydano do tej pory – Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, z dnia 25 lipca 2024 roku, sygn. akt VI U367/24: „Rację ma odwołujący, że jako „zmiannę”, o której mowa w art. 36 ust. 14a ustawy systemowej, należy uznać również upływ czasu. Z kolei z art. 18c ust. 3

ustawy systemowej wynika, że w razie ziszczenia się zmiany, o której mowa w art. 36 ust. 14a tej ustawy, uprawnienie do Małego ZUS Plus stwierdza się do końca danego roku kalendarzowego („podstawę wymiaru składek, o której mowa w ust. 1, ubezpieczony ustala na dany rok kalendarzowy”). Zasadniczym warunkiem skorzystania z tej preferencji [po wykluczeniu istnienia przesłanek negatywnych] jest nieprzekroczenia przez przedsiębiorcę przychodu w wysokości 120 tys. zł w poprzednim roku kalendarzowym (...). Aby wykazać spełnienie tej zasadniczej przesłanki, zgodnie z art. 18c ust. 9 ustawy systemowej przedsiębiorca jest zobowiązany nie tylko dokonać zgłoszenia wyrejestrowania z dotychczasowego ubezpieczenia i ponownego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych z kodem właściwym dla Małego ZUS-u Plus, ale nadto obowiązany jest do przekazania deklaracji rozliczeniowej, o której mowa w art. 18c ust. 9 ustawy systemowej w przewidzianym w przepisach terminie”.

III Konferencja Kadry i Płace 2024/2025

aktualne problemy i wyzwania na nowy rok

Przemysław
Ciszek

Anna
Kopyść

dr Barbara
Pawelko-Czajka

Andrzej
Radziśław

dr hab Krzysztof
Walczak, prof UW

Warszawa, Warsaw Presidential Hotel, 14 - 15 listopada 2024

Już tradycyjnie PCDK zaprasza na kolejną edycję Konferencji Kadry i Płace, w dniach 14-15 listopada 2024 r. zapraszamy do warszawskiego Warsaw Presidential Hotel (dawny Marriott Centrum), przedstawimy Państwu aktualne orzecznictwo, ale przede wszystkim projektowe zmiany na 2025 rok.

DZIEŃ I

Moduł I: Obowiązki pracodawców na przełomie roku kalendarzowego – przekroczenie górnej granicy składek, urlopy wypoczynkowe, wypłata świadczeń chorobowych i rozliczenia PIT

Moduł II: Minimalne wynagrodzenie i konsekwencje corocznego wzrostu

Moduł III: Praca zdalna w Polsce i za granicą

Moduł IV: Nowe prawo układów zbiorowych od 2025 r. Zasady negocjacji pracodawców i związków zawodowych oraz zmiany w Kodeksie pracy

DZIEŃ II

Moduł I: Zatrudnianie cudzoziemców 2024/2025

Moduł II: Sygnaliści 2024/2025 – ochrona, wdrażanie wewnętrznej procedury zgłoszeń, dokumentacja, postępowanie po otrzymaniu zgłoszenia i pozostałe obowiązki

Moduł III: Dyrektywa w sprawie równości płac i transparentności wynagrodzeń i likwidacja luki płacowej. Kogo będzie dotyczył obowiązek transparentności?

Moduł IV: Dyrektywa w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w UE

zgłoś się już dziś i skorzystaj z niższej ceny!

Nowe zasady cyfryzacji dokumentacji księgowej w podatku CIT

Minister Finansów wydał nowe rozporządzenie dotyczące dodatkowych danych, które przedsiębiorcy będą zobowiązani wprowadzać do swoich ksiąg rachunkowych. Dokument ten oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw. Na początku, nowymi obowiązkami objęte zostaną firmy, których przychody przekraczają 50 milionów euro, a także podatkowe grupy kapitałowe. Równocześnie ministerstwo opublikowało materiały dotyczące struktury logicznej księgi rachunkowej JPK_KR_PD oraz ewidencji środków trwałych.

Z dniem 1 stycznia 2025 roku wejdą w życie nowe przepisy ustawy o CIT, które wprowadzą dodatkowe obowiązki dla wybranych podmiotów, w tym spółek należących do podatkowej grupy kapitałowej. Firmy będą zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych z użyciem programów komputerowych, a te będą musiały być przesyłane do odpowiednich organów skarbowych w formie elektronicznej, z zachowaniem ustalonej struktury logicznej.

Przepisy wprowadzane stopniowo

Przepisy te będą wprowadzane stopniowo dla różnych grup podatników. Firmy będą musiały pierwszy raz złożyć struktury logiczne JPK_KR_PD w marcu 2026 roku, do końca terminu na składanie zeznań podatkowych za rok 2025. Obowiązkowe dostosowanie wewnętrznych systemów finansowo-księgowych będzie musiało być zakończone do 1 stycznia 2025 roku. Rozporządzenie określi również, jakie dodatkowe dane powinny być zawarte w księgach rachunkowych.

Z obowiązku na początku 2025 roku zwolnione będą jedynie konkretne grupy podatników, w tym:

- podatnicy CIT, których przychody

w poprzednim roku przekroczyły 50 milionów euro,

- podatkowe grupy kapitałowe.

Dla tych grup, od 1 stycznia 2025 r., wymagana będzie jedynie obecność znaczników identyfikujących konta księgowe. Pełne wymagania dotyczące identyfikacji kontrahentów oraz faktur w Krajowym Systemie e-Faktur staną się obowiązkowe dopiero od 1 stycznia 2026 r.

W kolejnych latach nowe obostrzenia obejmą także inne grupy podatników, które będą zobowiązane do dostosowania swoich ksiąg rachunkowych do nowych regulacji od 2026 i 2027 roku.

Uwzględnione postulaty rynku

Ministerstwo Finansów, odpowiadając na potrzeby przedsiębiorców, wprowadziło rozwiązania mające na celu uproszczenie obowiązków związanych z księgowością. Wśród decyzji znajduje się wyłączenie z obowiązku przekazywania numeru NIP dla określonych rodzajów zdarzeń w przypadku podmiotów, takich jak banki czy firmy telekomunikacyjne. Dodatkowe dane nie będą obejmowały środków trwałych nabytych przed 1 stycznia 2025 roku, z wyjątkiem daty ich wykre-

ślenia z ewidencji.

Nowe struktury logiczne

Opublikowane struktury ksiąg rachunkowych nawiązują do aktualnie funkcjonujących zasad JPK_KR i uwzględniają uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji, takie jak podział na osobne struktury dla ksiąg rachunkowych oraz ewidencji środków trwałych, a także możliwość podziału generowanej struktury na mniejsze okresy.

Obowiązek korzystania z programów komputerowych do prowadzenia ksiąg oraz przesyłania ich do urzędu skarbowego w ustrukturyzowanej formie nie wpłynie na dotychczasowe zasady składania deklaracji CIT.

Dodatkowe materiały informacyjne

Ministerstwo Finansów udostępniło również broszury informacyjne dotyczące struktur JPK_KR_PD i JPK_ŚT_KR, które opisują zawartość i elementy struktury logicznej. Można je znaleźć pod adresem: <https://www.gov.pl/web/kas/struktury-jpk-w-podatkach-dochodowych>.

Zapytania i wsparcie

Na stronie [podatki.gov.pl](https://www.podatki.gov.pl) uruchomiono również sekcję z pytaniami i odpo-

wiedziami na temat nowych struktur księgowych, a w razie dalszych wątpliwości można kontaktować się bezpośrednio z ekspertami Ministerstwa Finansów pod adresem e-mail: JPK.helpdesk@mf.gov.pl.

Jakie informacje znajdą się obowiązkowo w elektronicznych księgach rachunkowych?

	Od 1 stycznia 2025 r.	Od 1 stycznia 2026 r.
Znaczniki identyfikujące konta ksiąg	✓	✓
NIP		✓
Numer identyfikujący fakturę w KSeF		✓
Dane ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych		✓
Różnica między wynikiem finansowym a podatkowym		✓

Obowiązki dla podmiotów o przychodzie powyżej 50 mln euro oraz dla podatkowych grup kapitałowych w pierwszym i kolejnym etapie wchodzenia w życie rozporządzenie w sprawie dodatkowych danych, o które przedsiębiorcy będą musieli uzupełniać prowadzone księgi rachunkowe.

Zapisz się już dziś na szkolenie

JPK CIT

planowane zmiany z uwzględnieniem opublikowanych struktur

Dostępne terminy:

online, 13 września 2024 roku

online, 1 października 2024 roku

zapis się już dziś >

Rząd przyjął projekt ustawy dotyczący rozwiązania tzw. kasowego PIT

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy umożliwiający wybór kasowego rozliczania przychodów i kosztów uzyskania przychodów, tzw. kasowego PIT. Rozwiązanie dotyczyć będzie przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność gospodarczą w niewielkich rozmiarach. Proponowane przepisy to realizacja zapowiedzi z exposé Premiera Donalda Tuska.

Kasowy PIT będą mogli wybrać przedsiębiorcy, którzy wykonują działalność wyłącznie samodzielnie, jeżeli ich przychody z tej działalności w poprzednim roku podatkowym nie przekroczyły kwoty odpowiadającej równowartości 250 tys. euro. Rozwiązanie dotyczyć będzie także przedsiębiorców, którzy rozpoczynają prowadzenie działalności gospodarczej. Kasowy PIT będzie

dobrowolną formą rozliczeń, którą podatnik będzie wybierał, składając oświadczenie naczelnikowi urzędu skarbowego.

Dzięki nowym przepisom przedsiębiorcy będą płacić podatek dochodowy od osób fizycznych dopiero po faktycznym otrzymaniu zapłaty za wydany towar albo wykonaną usługę oraz potrącać koszty uzyskania przychodów po dokonaniu zapłaty za otrzymany

towar lub wykonaną usługę.

Po upływie 2 lat, licząc od dnia wystawienia faktury, przedsiębiorcy będą musieli rozpoznać przychód z działalności gospodarczej, nawet jeżeli nie otrzymają od kontrahentów zapłaty za wydany towar lub wykonaną usługę.

Planowany termin wejścia w życie nowych przepisów to 1 stycznia 2025 r.

Jesienna Szkoła Wyjazdowa

Sprawdź ofertę szkoleń wyjazdowych w Zakopanem, w zakresie księgowości, kadr i płace, ESG oraz finansów i biznesu

Zakopane, Hotel Belvedere Resort & Spa, 27-29 listopada

Tematy szkoleń:

Wynagrodzenia 2024/2025 r. pracowników i zleceniobiorców oraz aktualne interpretacje zmian w prawie pracy

Raportowanie niefinansowe ESG wg europejskich standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESRS i CSRD)

Podatki 2024/2025 - zmiany, orzecznictwo, praktyka

Hoshin Kanri – misja, wizja, strategia zarządzania biznesem

Excel dla średniozaawansowanych w biznesie

Inwentaryzacja składników majątku

Dla uczestników
PCDK cena:
2499 zł/netto

Kontakt:

22 299 23 23

szkolenia@pcdk.pl

MONITOR
CDK

Partnerzy merytoryczni

HRhelper

MDO TAX
KANCELARIA DORADZTWA PODATKOWEGO

Wydawca

PCDK

Redakcja ma prawo po uzgodnieniu z autorami do skrótów publikacji i wprowadzania zmian stylistycznych.

Autor wyraża zgodę na wyłączne przeniesienie praw autorskich i wydawniczych dotyczących artykułów publikowanych w miesięczniku „MonitorCDK” na Centrum Doskonalenia Kompetencji Progressio sp. z o.o. Opinie zamieszczone w miesięczniku stanowią poglądy osobiste autorów i nie są oficjalnym stanowiskiem urzędów państwowych.

Zabronione jest – bez pisemnej zgody wydawcy – kopiowanie i zamieszczanie w części bądź w całości artykułów publikowanych w miesięczniku „MonitorCDK”.

W magazynie używane są obrazy pochodzące ze strony pl.freepik.com i to Freepik jest ich jedynym właścicielem w zakresie praw autorskich.